

Аналіз фінансової звітності кредитних спілок-членів ВАКС станом на 01.04.2014 року

Пониження показників кредитних спілок-членів ВАКС у січні — березні 2014 року свідчить про погіршення ситуації на ринку кредитної кооперації України, що є наслідком падіння ринкових очікувань економічних суб'єктів на фоні суспільно-політичних подій (рис. 1).

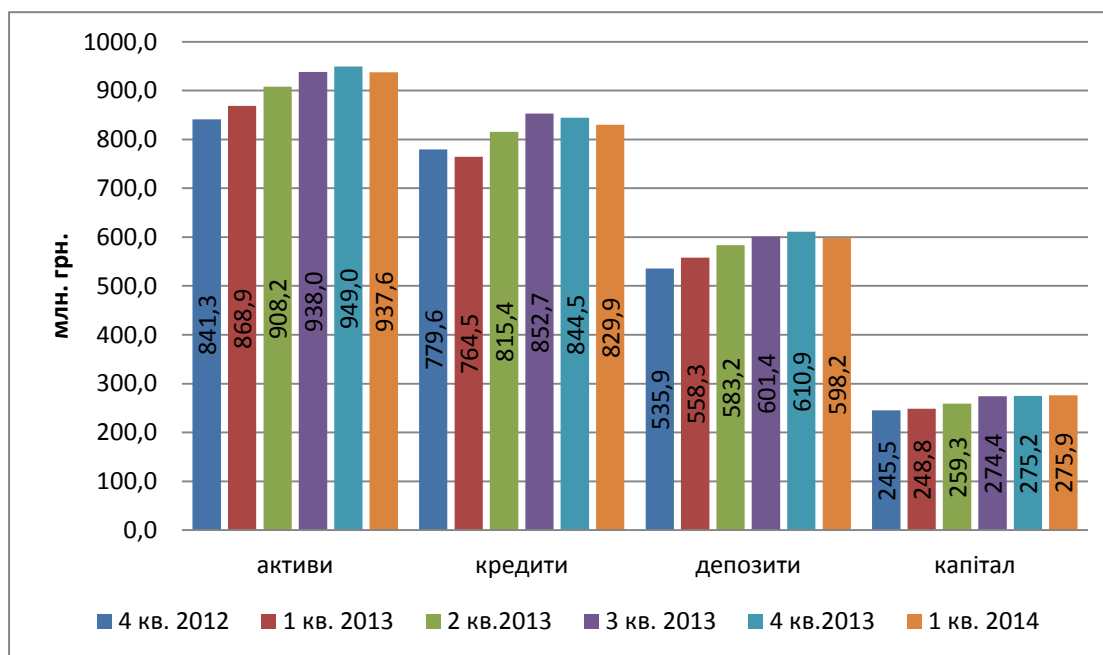

Рис. 1. Динаміка зміни основних показників діяльності 143 КС-членів ВАКС (на кінець періоду)

Членами ВАКС станом на 01.04.2014 р. були 142 кредитні спілки, які охоплюють всі регіони України.

Показники кредитних спілок-членів ВАКС у першому кварталі 2014 р.

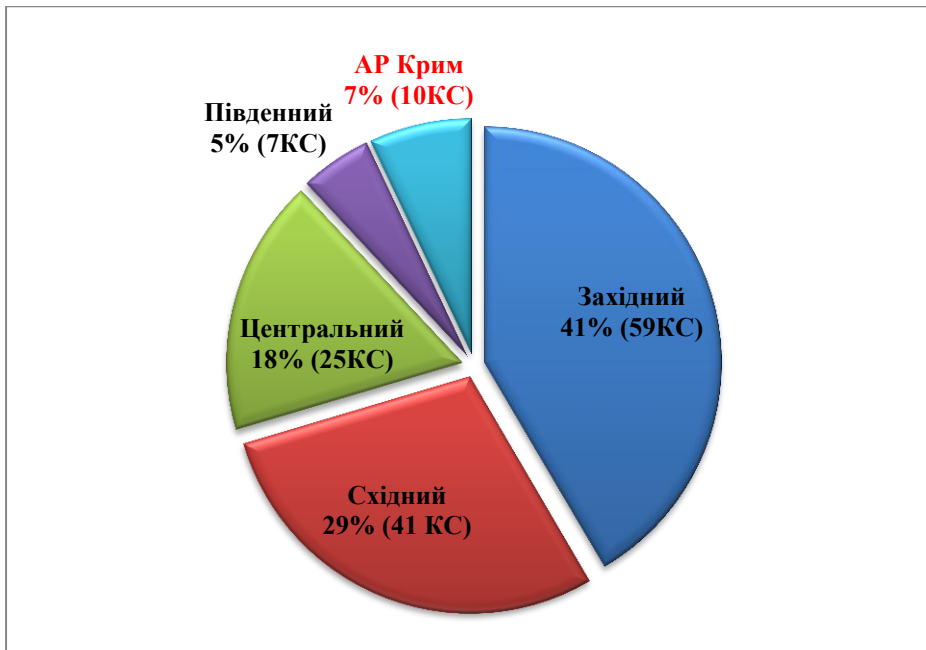

Рис. 2. Регіональна структура членів ВАКС

При цьому найбільше членів ВАКС (59 кредитних спілок) зосереджено на заході, найменше (17 кредитних спілок-членів ВАКС) — на півдні України. Кредитні спілки-члени ВАКС східного регіону займають 29 % (41 КС) у загальному членстві асоціації. У центральному регіоні працюють 25 КС, які є членами ВАКС. Зауважимо, що 10 кредитних спілок АР Крим, активи яких складають понад 65 млн грн, в аналізі показників членів ВАКС не враховані (рис. 2).

Зважаючи на проблеми, з якими ринок кредитної кооперації України стикнувся в 1-ому кварталі 2014 року, — коли спостерігався стрімкий відтік вкладників і значне зниження платоспроможності позичальників, — спілки продовжували дотримуватися обережної фінансової політики. Внаслідок цього (на 01.04.2014 р.) кількість членів КС, які входять до ВАКС, становила 484,5 тисяч громадян, що на 1,3 % менше порівняно з початком року та на 6,6 % менше порівняно з аналогічним періодом 2013 року. Зокрема, 22,3 тисячі (4,6 %) громадян розмістили в КС-членів ВАКС свої заощадження у вигляді вкладів, а 112,2 тисячі (23,2 %) пересічних українців мають діючі кредитні договори (рис. 3).

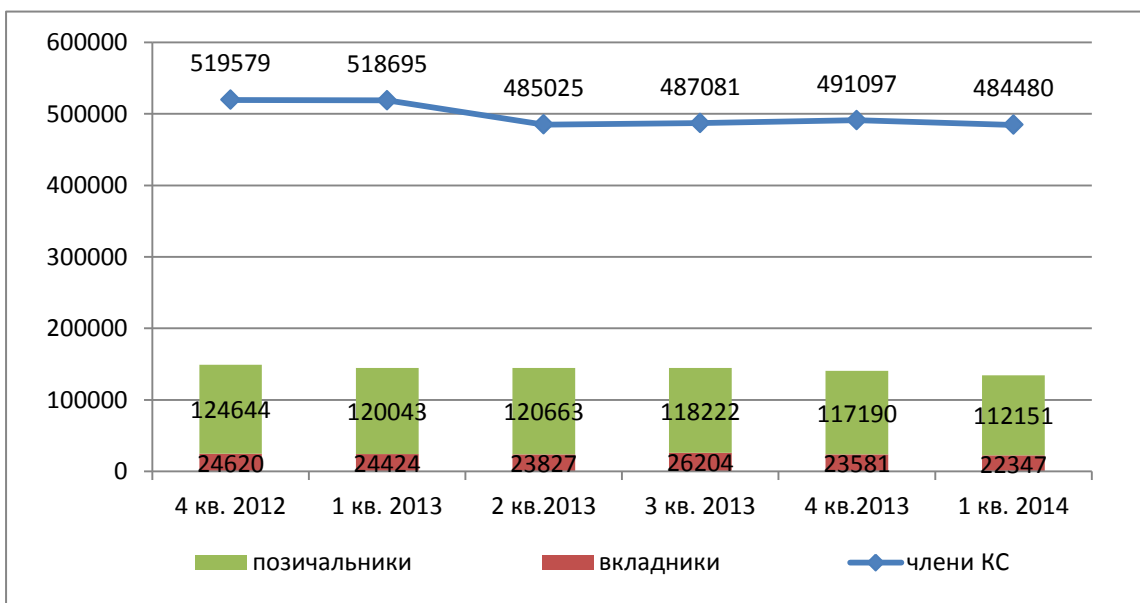

Рис. 3. Динаміка зміни кількості членів у КС-членах ВАКС (на кінець періоду)

Показники кредитних спілок-членів ВАКС у першому кварталі 2014 р.

У січні — березні 2014 року загальна сума активів кредитних спілок-членів ВАКС зменшилась на 1,2 % і склала 937,6 млн грн. Порівняно з аналогічним періодом 2013 року активи кредитних спілок членів ВАКС збільшились на 7,9 % (рис. 4).

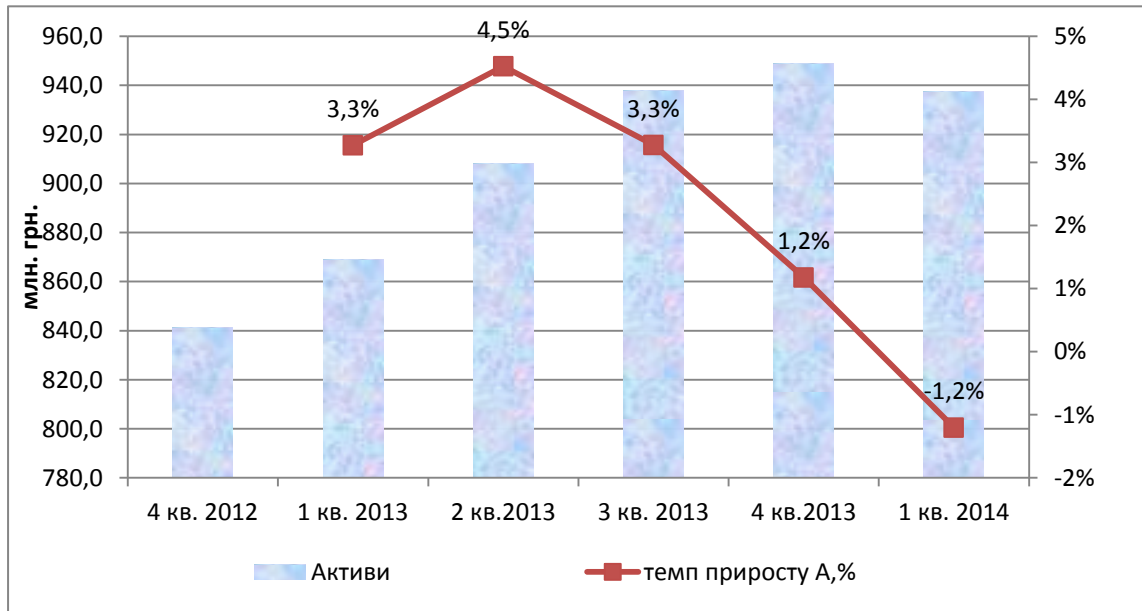

Рис. 4. Динаміка змін обсягу загальних активів КС-членів ВАКС (на кінець періоду)

Така динаміка активів у 1-му кварталі 2014 року відбулася за рахунок відтоку коштів, які були спрямовані на високоліквідні активи, а саме — короткострокові фінансові інвестиції.

Отже, у структурі активів кредитних спілок-членів ВАКС зменшилась сума фінансових інвестицій на 36,3 % (до 40,3 млн грн). Також за цей же період кредитні спілки видали менше кредитів — на 1,8 %, проте загальна сума інших складових активу залишалися майже незмінною. Станом на 01.04.2014 року структура активів кредитних спілок-членів ВАКС була такою:

- 88,6 % — кредитний портфель (дебіторська заборгованість);
- 4,3 % — фінансові інвестиції;
- 0,02 % — інші продуктивні активи;
- 10,0% — грошові кошти;
- 1,9 % — інші непродуктивні активи;
- 4,0 % — основні засоби;
- 0,5 % — капітальні інвестиції

Варто зазначити, що обсяг кредитування в кредитних спілок-членів ВАКС у січні — березні 2014 року залишився на рівні попереднього року. Зокрема, станом на 01.04.2014 року **середній кредит**, наданий кредитною спілкою-членом ВАКС, **склав 7,4 тис. грн.**, у той час як за аналогічний період 2013 року його розмір складав майже 6,4 тис. грн.

Кредитний портфель КС-членів ВАКС з початку 2014 року зменшився й станом на 01.04.2014 р. склав 829,9 млн грн. При цьому, порівняно з 01.04.2013 р., кредитний портфель збільшився на 8,6 % (рис. 5).

Показники кредитних спілок-членів ВАКС у першому кварталі 2014 р.

Рис. 5. Динаміка змін обсягу загального кредитного портфеля КС-членів ВАКС і загальної заборгованості в ньому за неповернутими та простроченими кредитами (на кінець періоду)

За даними асоціації, найбільшу частину кредитів (49,9 %) спілки продовжують видавати на термін понад 12 місяців, але значна частка припадає й на кредити з терміном погашення від 3 до 12 місяців — 49,1 %. Незначну частку кредитного портфеля, а саме 1,0 % (8,5 млн грн), складають кредити, надані на термін до 3 місяців.

Як і в попередні періоди, українці позичають на споживчі потреби: придбання техніки для дому, оплату навчання, відпочинок, весілля, лікування тощо. Питома вага споживчих кредитів складає понад 63,3 % (525,4 млн грн) усього кредитного портфеля.

Водночас, кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт житла станом на 01.04.2014 р. склали 19,6 % портфеля (162,5 млн грн), а комерційні кредити — 9,0 % (75,4 млн грн). Кредитів на ведення селянських і фермерських господарств у загальному обсязі наданих кредитів поки що небагато: 4,2 і 3,2 % (40,2 млн грн і 26,4 млн грн) відповідно.

Зазначимо, що в 2014 році кредитні спілки-члени ВАКС продовжують кредитувати соціальні програми, зокрема одні впроваджують освітні кредитні продукти, інші — працюють за програмами по енергозбереженню, видають кредити на розвиток зеленого туризму.

Питома вага заборгованості за неповернутими та простроченими кредитами в кредитному портфелі протягом 1-ого кварталу 2014 року зросла до 14 %. При цьому, **кредитні спілки-члени ВАКС сформували резерв забезпечення покриття втрат від неповернутих позичок у повному обсязі.**

У структурі заборгованості все ще переважають неповернені кредити терміном понад 12 місяців, питома вага яких зменшилась і станом на 01.03.2014 р. склала 51,4 % (62 млн грн). Значну частку заборгованості за неповернутими й простроченими кредитами, а саме 26 % (31,3 млн грн), складають кредити до 3 місяців. Простроченість по кредитах від 3 до 6 місяців і від 6 до 12 місяців станом на 01.01.2014 р. — по 11,5 % (13,5 млн грн) відповідно (рис. 6).

Показники кредитних спілок-членів ВАКС у першому кварталі 2014 р.

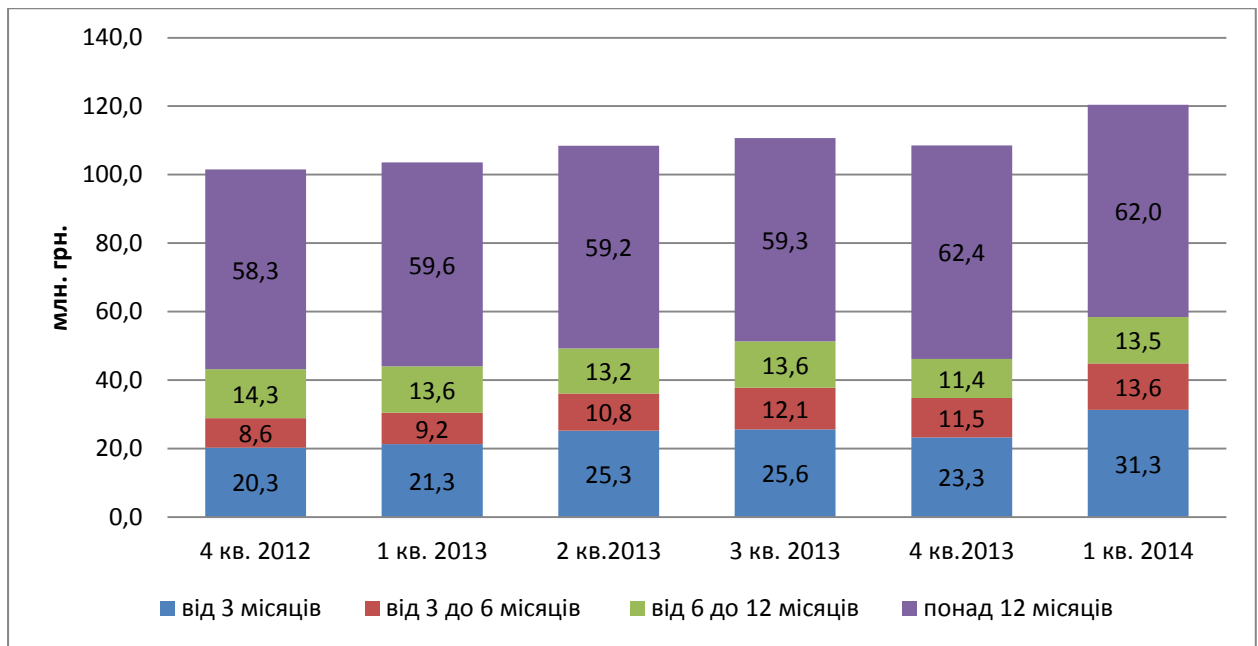

Рис. 6. Динаміка зміни структури заборгованості за неповернутими та простроченими кредитами КС-членів ВАКС(на кінець періоду)

У січні-березні 2014 року в кредитних спілок-членів ВАКС депозитний портфель зменшився на 2,1 %; порівняно з аналогічним періодом 2013 року цей показник зріс на 7,1 %. За даними асоціації, станом на 01.04.2014 року близько 22 тисячі громадян були вкладниками кредитних спілок-членів ВАКС, а сума їхніх внесків на депозитні рахунки перевищила 598 млн грн. Середня сума внеску (вкладу) одного вкладника станом на 01.04.2014 р. склала 26,8 тис. грн (рис. 7).

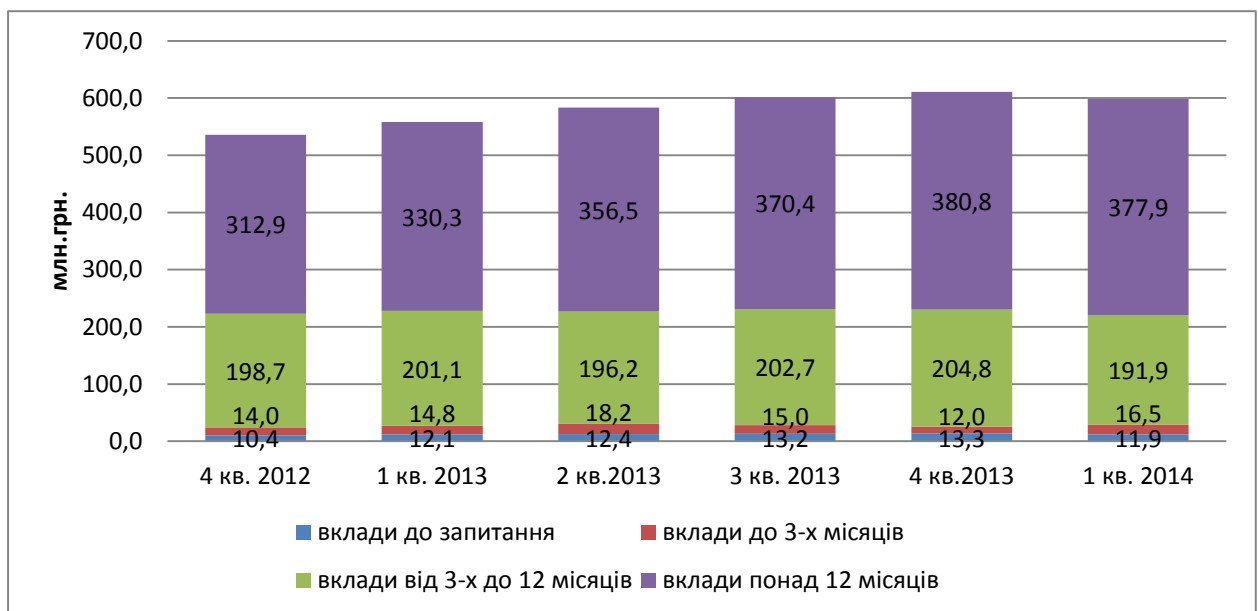

Рис. 7. Динаміка зміни структури депозитного портфеля КС-членів ВАКС(на кінець періоду)

Основну частку депозитного портфеля, а саме 63,2 %, займають довгострокові вклади (понад 12 місяців); 32,1 % — середньострокові (від 3 до 12 місяців). Вклади до запитань і короткострокові вклади (до 3-х місяців) в структурі портфеля становлять 2,0 і 2,8 % відповідно (рис. 10).

Кредитні спілки-члени ВАКС залишаються найбільш капіталізованими в Україні: власним капіталом вони покривають кожну другу гривню вкладу. Зокрема, капітал кредитних спілок-членів ВАКС станом на 01.04.2014 р. — 275,9 млн грн, з яких 70,5 % складає резервний капітал (рис. 8).

Показники кредитних спілок-членів ВАКС у першому кварталі 2014 р.

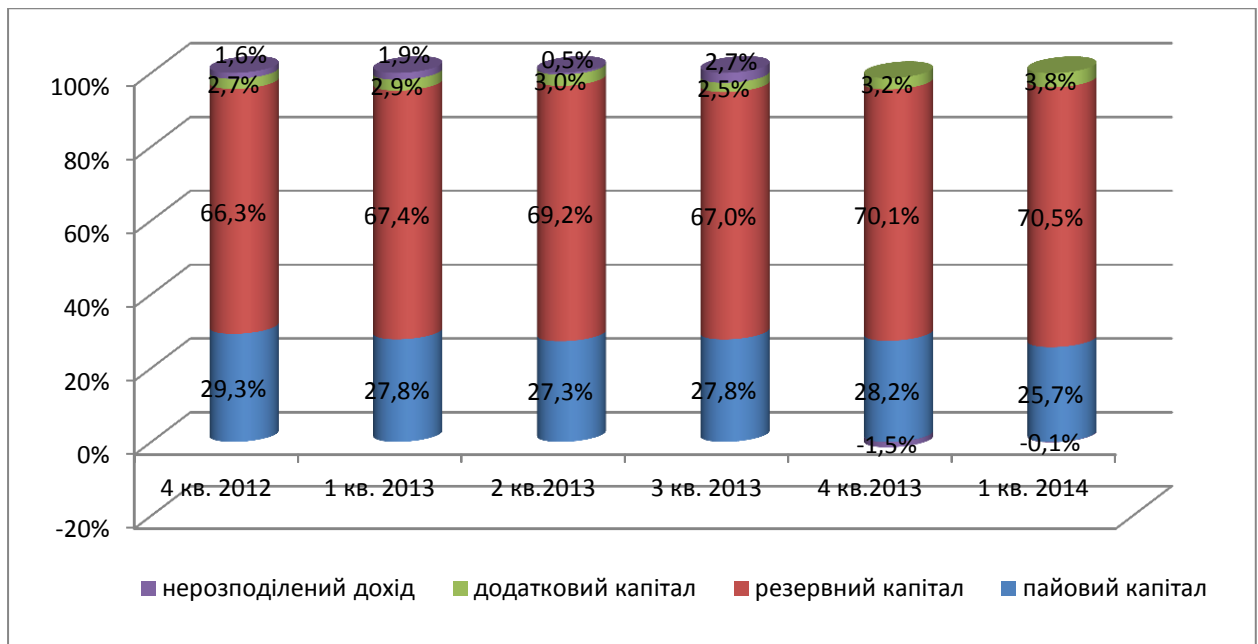

Рис. 8. Динаміка зміни капіталу КС-членів ВАКС (на кінець періоду)

Таким чином, у кредитних спілок-членів ВАКС у січні — березні 2014 року показники в середньому знизилися на 1,4 %. У першу чергу це зумовлено економічною й політичною ситуацією в країні.

У той же час, КС-члени ВАКС стали більш капіталізованими й зменшили ризики в своїй діяльності за рахунок зростання капіталу та його складових — резервного й пайового капіталу, що призводить до фінансування активів за рахунок власного капіталу.

Водночас спілки, надаючи перевагу позичальникам з позитивною кредитивною історією та високою платоспроможністю, зменшили рівень кредитних ризиків. Крім того, такий підхід дозволив збільшити розмір кредиту, що надається. Також, спостерігається зважена кредитно-депозитна політика, адже довгострокові вклади складають 63 % депозитного портфеля, тоді як довгострокові кредити — 49 % кредитного портфеля. Така політика забезпечує платоспроможність і фінансову рівновагу спілки. Певну кількість вільних коштів спілки розміщують в ОКС, тим самим забезпечуючи високий рівень ліквідності й у випадку відтоку вкладів матимуть змогу швидко розрахуватися по своїх зобов'язаннях.

До того ж, **кредитні спілки-члени ВАКС сформували резерв забезпечення покриття втрат від неповернутих позичок у повному обсязі.**

Усе це КС-членам ВАКС дозволяє забезпечувати високу надійність й якість надання фінансових послуг на ринку кредитної кооперації України. Сьогодні переважна більшість кредитних спілок працює стабільно й із задовільним дотриманням вимог законодавства про фінансові послуги та захисту прав споживачів.

Підготовлено аналітиками ВАКС

Травень 2014 р.